

امام خمینی (ره): این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.

۱. اگر در بیت زیر منظور از حکیم « خداوند » باشد مراد از « گنج » چیست؟
الف. قرآن   ب. طبیعت   ج. فرمان «کن»   د. مخزن الاسرار
بسم الله الرحمن الرحيم
هست کلید در گنج حکیم
۲. «قدم» در بیت زیر به چه معنی است؟
الف. دیرینگی   ب. گام   ج. هدیه   د. تازگی
سابقه سالار جهان قدم
مرسله پیوند گلوی قلم
۳. «ناصیه دار» در بیت زیر کنایه از چیست؟
الف. بلند مرتبه   ب. خوشبخت   ج. مملوک   د. مالک
داغ نه ناصیه داران پاک
تاج ده تخت نشینان خاک
۴. در این بیت منظور از «درّ دهان» چیست؟
الف. دندان   ب. سخن   ج. لب   د. شعر
درّ دهان را صدف گوش داد
نخل زبان را رطب نوش داد
۵. «زیر نشین علم کسی بودن» کنایه از چیست؟
الف. هوادار کسی بودن   ب. در کنار کسی بودن
ج. نزد کسی محترم بودن   د. زیر فرمان او بودن
۶. منظور از «ابلق» در بیت زیر چیست؟
الف. سپید و سیاه   ب. ماه و سال   ج. روز و شب   د. ازل و ابد
چون قدمت بانگ بر ابلق زند
جز تو که یارد که انا الحق زند
۷. مراد از «کرسی شش گوشه» و «منبر نه پایه» در این بیت چیست؟
الف. شش روز آفرینش نه فلک   ب. سیارات و خورشید
ج. عرش و زمین   د. زمین و افلاک نه گانه
کرسی شش گوشه به هم در شکن
منبر نه پایه به هم در فکن
۸. «شیخ النجوم» به کدام سیاره گفته می شود؟
الف. زحل   ب. زهره   ج. مشتری   د. عطارد
شش روز آفرینش نه فلک
۹. ضمیر متصل «ش» در بیت زیر به چه کسی برمی گردد؟
الف. خدا   ب. پیامبر اسلام (ص)   ج. حضرت علی (ع)   د. حضرت مسیح (ع)
خنده خوش زان نزدی شکرش
تا نبرد آب صدف گوهرش
۱۰. «گوهر» در مصراع دوم بیت زیر به چه معنی است؟
الف. دندان پیامبر (ص)   ب. ذات پیامبر (ص)   ج. پیشانی پیامبر (ص)   د. لب پیامبر (ص)
چون گهر او دل سنگی نخست
سنگ چرا گوهر او را شکست؟

۱۱. این توضیح مربوط به کدام گزینه است: «غذای اندک لذیذ نایاب را تنها خوردن و از روی سقله طبعی از یاران دریغ داشتن»؟
الف. غذا خوردن   ب. شیرینی خوردن   ج. رستی خوردن   د. غذای عروسی خوردن
۱۲. در بیت زیر «سوزه» به چه معنی است؟
« پر زر و در گشته ز تو دامنش
خشتک زر سوزه پیراهنش »
الف. سوز دل   ب. تریز جامه   ج. پارچه آتش گیره   د. بغلک پیراهن
۱۳. «در گرفتن» در بیت زیر به چه معنی است؟
« جنبش اول که قلم بر گرفت
الف. برداشتن   ب. بدست آوردن   ج. بلند کردن   د. آغاز کردن
۱۴. چرا نظامی جهان آفرینش را به کنایه «بیشه نوخیزتر» خوانده است؟
الف. چون هر لحظه چیزی طرفه در آن حادث می شود.
ب. چون آفرینش تکرار مکررات است.
ج. چون در آفرینش چیزی نابود و چیزی آفریده می شود.
د. چون آفرینش به خواست خدا صورت گرفته است.
۱۵. «ی» در «یک نانی» در بیت زیر چه نوع «یائی» است؟
« چشمه حکمت که سخن دانی است
الف. ضمیر دوم شخص مفرد   ب. یای نسبی
ج. یای شرطی   د. یای حاصل مصدری
۱۶. در بیت: «رای مرا این سخن از جای برد
الف. طراوت   ب. تازگی   ج. اعتبار   د. روانی
۱۷. ضمیر متصل «م» در مصراع اول بیت زیر چه نقشی دارد؟
« سحر حلالم سحری قوت شد
الف. فاعل   ب. مسند الیه   ج. مفعول   د. مضاف الیه
۱۸. این بیت در وصف کیست؟
« باز پسین طفل پری زادگان
الف. آدم (ع)   ب. پیامبر اسلام (ص)   ج. جبرئیل   د. اسرافیل
۱۹. «محک بودن حضرت آدم (ع)» از چه روست؟
الف. عیار فرشتگان بوسیله او سنجیده شد.
ج. ملاک خوشبختی و بدبختی انسانها وجود اوست.
ب. معیار آفرینش، فرزندان آمدند.
د. کبر و گردنکشی ابلیس بوسیله او شناخته شد.
۲۰. منظور از «دو گهواره» در بیت زیر چیست؟
«آن ز دو گهواره بر انگیخته
الف. تن و جان   ب. زمین و آسمان   ج. خرد و جان   د. مکه و مدینه
- مغز دو گوهر به هم آمیخته»

۲۱. منظور از «پیر چهل ساله» در بیت زیر چیست؟

الف. حضرت آدم (ع) ب. جبرئیل
ج. عزرائیل د. ابلیس

۲۲. «گل پرورده» در بیت زیر استعاره از چیست؟

الف. زندگی آدم ب. وجود آدم
ج. چشم آدم د. دل آدم

۲۳. «گشتن» در مصراع دوم بیت زیر به چه معنی است؟

الف. کم شدن ج. بلند شدن مو
ب. تغییر و دگرگونی یافتن
د. رنگ پذیرفتن

۲۴. اصطلاح «نعل در آتش» در معنی بی‌تاب و ناشکیبا از عمل چه کسانی گرفته شده است؟

الف. آهنگران ب. نعل بندان
ج. جادوگران د. شعبده بازان

۲۵. کدام گزینه به معنی «اندوه بزرگی را به سختی تحمل کردن» است؟

الف. جگر به دندان گرفتن ب. دل از جان گرفتن
ج. جگر را گربه خوردن د. طرح در انداختن

۲۶. «نیفه» در بیت زیر به چه معنی است؟

الف. آمد و گردش دو سه جولان گرفت
ب. لاشه روباه
ج. پوست شکم روباه د. کمر روباه

۲۷. منظور از «هفت مرد» در بیت زیر چیست؟

الف. هفت قرآ ب. ابدال
ج. اوتاد د. اصحاب کهف

۲۸. «خونی» در بیت زیر به چه معنی است؟

الف. مقتول ب. قاتل
ج. جانور قربانی د. فدائی

۲۹. «پله» در مصراع دوم بیت زیر به چه معنی است؟

الف. مایه اندک و ناچیز ب. نردبان
ج. موی اطراف سر د. مال و منال

۳۰. «یاسج» در بیت زیر استعاره از چیست؟

الف. تیر ب. سنگ
ج. اشک د. آه

نام درس: نظم ۳ بخش ۳ نظامی

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۳۰۲۷

پیام نور
دانشجویان
خبرگزاری
PNUNA.COM
PNU News Agency

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: --
زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۴۵ تشریحی: --

مجاز است.

استفاده از:

کد سری سؤال: یک (۱)

۳۱. «تنه» در این بیت به چه معنی است؟

الف. جسم ب. دهن ج. تار د. چاه
چند پری چون مگس از بهر قوت
در دهن این تنه عنکبوت»

۳۲. «ی» در کسی و ناکسی در بیت زیر چه نوع یائی است؟

الف. یای مصدری ب. یای نکره
ج. ضمیر دوم شخص مفرد د. یای نسبت
« تا ز ریاضت به مقامی رسی
کت به کسی در کشد این ناکسی»

۳۳. «رق» در بیت زیر به چه معنی است؟

الف. ورق ب. برگ ج. پوست نازک د. دف
خوش نبود با نظر مهتران
بر رق آهو کف خنیاگران»

۳۴. «به سر آمدن» در بیت زیر به چه معنی است؟

الف. سپری شدن ب. فرا رسیدن ج. به پایان آمدن د. گذشتن
« وعده تاریخ به سر نامده
لعبتی از پرده به در نامده»

۳۵. «مردی که با زنان مباشرت نتواند و بچه دار نشود» معنی کدام کلمه است؟

الف. عزب ب. عرین ج. عنین د. عری

۳۶. در کدام گزینه به یک اعتقاد کهن عامه اشاره شده است؟

الف. تا به تو طغرای جهان تازه گشت
ب. ای زتوبالای زمین پر ز رنج
ج. یوسف تو تا ز بر چاه بود
د. شیر تنیده ست بر این ره لعاب
گنبد پیروزه پر آوازه گشت
جای تو در زیر زمین به چو گنج
مصر الهیش نظرگاه بود
سر چو گوزنان چه نهی سوی آب

۳۷. «در خط بودن» کنایه است از:

الف. در خشم شدن ب. مطیع بودن ج. اسیر شدن د. گریزان بودن

۳۸. املاي کدام کلمه با توجه به معنی مقابل آن غلط است؟

الف. حلال: زهر کشنده ب. عفن: بویناک ج. طغرا: منشور د. دغل: هیمه زیر اجاق

۳۹. «بازو زدن» از اصطلاحات کدام گروه قدیم بود؟

الف. کشتی گیران ب. پهلوانان ج. فروشندگان د. ملّاحان

۴۰. در بیت زیر «نطع» به چه معنی است؟

الف. صفحه شطرنج ب. طبق چوبین ج. فرش پشمی د. سفره چرمی
«نطع بگسترده و برو ریگ ریخت
دیو ز دیوانگیش می گریخت»